

יסוד הבית

"בנותינו מזוויות מחוטבות תבנית היכל" (תהילים קמד, יב)

בנותינו דומים מזוויות שהם מחוטבות תבנית היכל. כי תבנית היכל ילקח מן הזוויות אם עשוי ביושר, כן הם צנועות יושבות בירכתי הבית, ובכל זאת הם יתנו תבנית היכל כולו, וכפי צדקתם תהיה הנהגת הבית בכלל.

(מלבי"ם, שם)

אם בישראל, עקרת הבית, אינה כמו כל אחד אחר מבני הבית. היא אחד מיסודותיו.

אם בישראל אינה יכולה לומר: "אני חלשה (פיזית או נפשית), וזכותי לא לטפל בעצמי". ברגע שהיא הפכה אם בישראל, מצבה נוגע ישירות גם לבני הבית. היא עמוד היסוד של המשפחה, ואם היא מתמוטטת חלילה, הבית כולו עלול לקרוס, ואת זאת אסור לה לגרום.

כאותו משל ידוע לספינה שאחד קדח בה חור בתאו, ואמר לחבריו שמחו בו: "מה אכפת לכם, אני מזיק רק לעצמי!", אך הם פקחו את עיניו שהוא עלול להטביע את הספינה כולה.

כך גם עקרת הבית. כל התחזקות ושיפור אצלה מחזק את הבית כולו, וכמובן גם להיפך חלילה.

(הרב ישראל פולק / "עמוד היסוד", מרווה לצמא 34 תשע"ב, עמ' 3)

כוח השמירה

"בינה יתרה ניתנה לאישה יותר מן האישה".

תפקיד האישה הוא לא רק השמירה על עצמה, אלא שמירה על הבית כולו. אצל האמהות הקדושות מצאנו שהן היו השומרות של הבית להרחיק ממנו את הכוח הרע: שרה הרחיקה את ישמעאל ורבקה הרחיקה את עשיו מהבית, ולכן להן ניתנה בינה יתרה לראות ולהבחין בשורשים הרעים ובקוצים שעולים.

רק בעזרת בינה זו יכולות הנשים לקיים את תפקידן לשמור על קדושת הבית ועל טהרתו.

(דברי הרב דוד כהן שליט"א / מוסף יתד נאמן "בזכות נשים צדקניות", עמ' 21)

האישה יוצרת את חומת הבית. "אישה מכרת באורחים יותר מן האישה". כל דבר חדש הנכנס לבית נבדק בתחושתיה הבריאות, וכך ביכולתה למנוע מן הילדים מפגש עם דברים המפריעים להתפתחותם הרוחנית.

חומת הבית אינה חומת אבן, אלא חומת לב. האם יוצרת עולם פנימי מלא אהבה וטיפוח. הילדים מתכנסים תחת כנפי אימם. ביטחונם באהבתה ובמסירותה מהווה עבורם חומה בצורה המנתקת אותם מהשפעות זרות.

(הרב מ' שלגור / אוהל יעקב ולאה)

כשהאמא מתפללת על ילדיה שילמדו תורה, שיהיו תלמידי חכמים - עליה לבנות עבורם את הבית - את המסגרת שלתוכה הם ייצקו את התוכן - את התורה הקדושה. וכשהבית מוכן לקדושה - הקדושה שורה בו.

יש להן לנשות עם ישראל תפקיד לא קל - לשמור על בית המקדש בקדושה ובטהרה, באותה המתכונת מדורי דורות שעומדת כצוק איתן ואינה נכנעת לרוחות הזמן.

(הרב שמשון פינקוס / נפש חיה)

חכמת נשים בנתה ביתה

החכמה המיוחדת לאישה היא חכמת הלב, אשר בה האישה חכמה יותר מן האישה, ולא דווקא חכמת השכל - כישרונות מבריקים ותפיסה חדה ומהירה, הנדרשים דווקא לאיש העוסק בתורה.

"חכמות נשים בנתה ביתה", והאישה אשר ניחונה בחכמה עדינה זו, יכולה בעזרתה להעלות ולרוחם את בעלה ואת הבית כולו, ולהצילם מכל מכשול ועוון.

(הרב אשר ברגמן / אורחות הבית: מדברי הרב שך זצ"ל, עמ' פט)

במעמד מתן תורה, כאשר אמר הקב"ה למשה לצוות על ישראל על מתן תורה, ציווה עליו לפנות תחילה אל הנשים.

דברי חז"ל אלו מלמדים, כי לא רק חינוך הבנים נתון בידיה של האישה, אלא היא בעלת כוח השפעה גדול על בעלה. מידת הקפדתה בקיום המצוות, זהירותה בגדרי הצניעות, מידת יראת שמים שבה - משפיעים בצורה ישירה על הבית ועל בעלה. בכוח השפעתה החיובית יוכל האישה לקיים את מצות התורה ביתר שלמות.

האישה צועדת יחד עם בעלה בדרך העולה, שכן בכוחה לחזק, ומאידך - בכוחה חלילה להרפות!

(דברי הגרי"ש אלישיב זצ"ל, מובאים בהגדה לבית יעקב, עמ' קסא)

לגזור את הפרצות

בדור המדבר - גדרו הנשים את מה שפרצו האנשים.

בהקשר לכך סיפר הרב שך זצ"ל מעשה שארע בבריסק. כאשר נגע ה"קדמה" פשה בעיר, החליטו הפרנסים להציב מקהלה שתסייע לחזן בתפילות הימים הנוראים.

הגרי"ז הלוי ראה בחידוש, אשר מקורו בדתות אחרות, פרצה בחומות הדת, והורה לבני המקהלה לרדת מהדוכן. הם נענו לקריאתו, אך הפרנסים הורו להם לעלות שוב. הגרי"ז פקד עליהם שוב לרדת, והם ירדו, אך שוב עלו, בשל דרישת הפרנסים.

אפשר שהמחזה המביש היה נמשך עד בלי די, וחבורת החזנים הייתה ממשיכה לעלות ולרדת לסיוגין, לולי פנה הגרי"ז לעבר עזרת הנשים וזעק: "אידישע פרויען!! עומדים להחריב את התורה - ואתן שותקות?!"...

מיד גחנו הנשים מעבר למחיצת העזרה, קראו אל בעליהן למשוך ידיהם מעניין זה, והפרצה נחסמה...

(הרב אשר ברגמן / אורחות הבית: מדברי הרב שך זצ"ל, עמ' פו)